

K-0141
Third Year B. A. Examination
September/October – 2012
Political Science : Paper - XI-B
(Theory And Practice of Democracy)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના :

(૧)

<p>નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.</p> <p>Name of the Examination : THIRD YEAR B. A.</p> <p>Name of the Subject : POLITICAL SCIENCE : PAPER - XI-B</p> <p>Subject Code No. : 0 1 4 1 Section No. (1, 2,.....): Nil</p>	<p>Seat No. : <input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/><input type="text"/></p> <div style="border: 1px solid black; border-radius: 15px; padding: 10px; text-align: center; margin-top: 10px;">Student's Signature</div>
---	--

(૨) પ્રશ્ન નં. ૧ ફરજિયાત છે.

(૩) તમામ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

૧ નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો :

- (૧) પ્રત્યક્ષ લોકશાહીની રીતિઓ જણાવો.
- (૨) પ્રમુખ પદ્ધતિની લોકશાહી કોને કહે છે ?
- (૩) વ્યક્તિ સ્વાતંત્ર્ય એટલે શું ?
- (૪) પક્ષવિહીન લોકશાહી કોને કહે છે ?
- (૫) માહિતી અધિકાર શું છે ?
- (૬) લોકશાહી મર્યાદિત સરકાર કેમ ગણાય છે ?
- (૭) લોકશાહી માટે સ્વતંત્ર ન્યાય તંત્ર કેમ જરૂરી છે ?

૨ પરોક્ષ લોકશાહીનો અર્થ આપો અને તેના ફાયદા તથા ગેરફાયદાની ચર્ચા કરો.

અથવા

૨ 'રાજકીય ભાગીદારી' - એ વિષય ઉપર નિબંધ લખો.

૩ લોકમતનો અર્થ આપી તેના ઘડતરના પરિબળોનું મૂલ્યાંકન કરો.

અથવા

૩ રાજકીય પક્ષ એટલે શું ? તેના ફાયદા અને ગેરફાયદા સમજાવો.

૪ ધારાસભા, ન્યાયતંત્ર અને કારોબારી વચ્ચેનો સંબંધ સમજાવો.

અથવા

૪ 'ભારતની લોકશાહીને નડતી સમસ્યાઓ' - એ વિષય ઉપર નિબંધ લખો.

૫ ટૂંક નોંધ લખો : (ગમે તે બે)

(અ) 'લોકશાહીમાં લઘુમતિનું રક્ષણ'

(બ) લોકશાહીમાં વિરોધ પક્ષનું સ્થાન

(ક) કાયદાનું શાસન

(ડ) પ્રત્યક્ષ લોકશાહી.

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) As per the instruction no. 1 of page no. 1.

(2) Question no. 1 is compulsory.

(3) All questions have equal marks.

1 Answer the following questions in short.

(i) Give traditions of direct Democracy ?

(ii) Which democracy had called direct democracy ?

(iii) What is individual freedom ?

(iv) What is called partyless democracy ?

(v) What is Right to information ?

(vi) Why democracy is called limited government ?

(vii) Why democracy has necessary independent judiciary ?

2 Give the meaning of indirect democracy and discuss its merits and demerits.

OR

2 Write an essay on 'Political-Participation'.

3 Give the meaning of public opinion and evaluate the making of its factor.

OR

3 What is political party ? Explain merits and demerits of it.

4 Explain the relations between legislature, judiciary and executive.

OR

4 Write an essay on "The problems facing by Indian democracy.

5 Write short notes : (any two)

- (a) The protections of minorities in democracy
  - (b) The status of opposition party in Democracy
  - (c) Rules of law
  - (d) Direct democracy.
-